

Jak na přípravu projektů úspor energie

NRB nabízí podporu při přípravě projektů EPC

Národní rozvojová banka (NRB) podporuje přípravu energeticky úsporných projektů zejména pro města a obce. Z různých evropských programů přichází v současné době poměrně velké množství dotačních prostředků, které lze využít mimo jiné na projekty v oblasti úspor energie.

Národní rozvojová banka má s podporou těchto energeticky úsporných projektů značné zkušenosti, proto projevila zájem o podporu přípravy kvalitních projektů a využila prostředky, které vyčlenila Evropská unie z programu HORIZONT 2020 a prostřednictvím Evropské investiční banky je poskytuje pro užití v jednotlivých členských státech formou programu ELENA. NRB se přihlásila k využití těchto prostředků a poskytuje je pro kvalitní a komplexní přípravu energeticky úsporných projektů, zejména pro přípravu projektů EPC ve veřejném sektoru.

Vedle toho nabízí také podporu pro podnikatelské subjekty pro zpracování energetických posudků vedoucích k realizaci úsporných projektů. Jde o evropské peníze, které jsou plně v kompetenci NRB a budou v následujících 2 až 3 letech využity na podporu energeticky úsporných projektů. To je obsahem programu ELENA, který je zaměřen na renovace stávajících nemovitostí a na cílené investice do stavebních a technologických opatření.

PODPORA PŘÍPRAVY PROJEKTŮ EPC

NRB zajišťuje pro města a obce finančně zvýhodněné poradenství prostřednictvím energetických poradců a EPC konzultantů. Byli vy-

bráni zkušení externí poradci, kteří jsou připraveni pomáhat s přípravou konkrétních energeticky úsporných projektů řešených metodou EPC. Základ pomoci tvoří tým vlastních odborníků, kteří se o přípravu projektů starají. Vybraní externí poradci zpracovávají všechny potřebné dokumenty a nastavují procesy, které jsou pro přípravu úspěšného EPC projektu potřebné.

Nejprve se začíná s úvodním poradenstvím a vysvětlením, co lze od pomoci očekávat. Na to navazuje posouzení vybraných objektů konkrétního města, kraje nebo jiného subjektu veřejného sektoru a výsledkem je zjištění, zda je metoda EPC pro tyto objekty vhodná a jaká bude optimální kombinace energeticky úsporných opatření. Následně je zpracovaná zadávací dokumentace pro veřejnou zakázku pro výběr poskytovatele energetických služeb, který se také nazývá ESCO (z anglického Energy Services Company).

Kromě toho je ještě možné využít pomoc při zpracování všech dokumentů, které jsou potřebné pro žádost o dotaci z příslušných dotačních programů, což je v případě subjektů ve veřejném sektoru nejčastěji Operační program Životní prostředí nebo aktuálně Národní program Životní prostředí s dotačními prostředky z Národního plánu obnovy.

PODSTATA PROJEKTŮ EPC

EPC je již běžně používaná zkratka z anglického Energy Performance Contracting, což lze předložit do češtiny jako poskytování energetických služeb se zaručeným výsledkem. Základem je výběr nejvhodnějšího poskytovatele energetických služeb, tedy firmy ESCO, se kterým

má být uzavřena smlouva na poskytování energetických služeb. Podstatou takových služeb je záruka za dosažení plánovaného objemu úspor energie. To je také základem metody EPC pro optimální profilování instalace naplánovaných opatření. Snížením spotřeby energie dochází ke snížení nákladů souvisejících se spotřebou energie a úspory nákladů mohou být využívány k postupným splátkám investice na realizaci naplánovaných energeticky úsporných opatření. Poskytovatel takových služeb ve smlouvě ručí za to, že plánovaný objem úspor dosáhne. Pokud by se tak nestalo, dostane zapláceno o tolik méně, kolik činí rozdíl vůči nedosaženému objemu úspor. Pro zákazníka to znamená jistotu, že projekt bude úspěšný. U projektu EPC jde sice o administrativně náročnější přípravu energeticky úsporného projektu, který se ale při dobré přípravě vždy vyplácí – to je hlavním důvodem, proč je podpora při přípravě projektu nabízena.

VHODNÉ TYPY OBJEKTŮ PRO APLIKACI METODY EPC

EPC projekty jsou uplatněny především ve veřejném sektoru, ale lze je uplatnit také u podnikatelů. Uplatnění se nachází zejména v budovách škol, ve zdravotnických objektech, kterými jsou nemocnice, polikliniky nebo léčebny, a v ostatních veřejných budovách, jako jsou administrativní objekty, kulturní zařízení, plavecké bazény, zimní stadiony a podobně. Při realizaci projektu se jedná zejména o opatření spojená s užíváním budovy, která se dotýkají vytápění, přípravy teplé vody, ventilace, chlazení, osvětlení, provádění energetického managementu, instalace obnovitelných zdrojů energie a především o automatizaci a řízení spotřeby energie v budovách. U projektů EPC jsou poslední dobou řešeny také opatření týkající se obálky budovy, kdy jde o zateplení budov, výměnu oken a dveří, zastínění budov a podobně.

VÝHODNOST METODY EPC PRO MUNICIPALITY

Velmi zajímavá může být uvedená forma podpory zejména pro města a obce. NRB zajišťuje zpracování veškerých potřebných dokumentů a příjemce podpory se bude podílet na celkových nákladech jen z 10 procent, a to vždy až po zpracování potřebných dokumentů. Devadesát procent způsobilých výdajů bude uhrazeno z programu ELENA. Kromě toho je zajištěn výběr odborníků, kteří zpracovávají potřebné dokumenty a provádějí zástupce municipalit celým procesem přípravy energeticky úsporného projektu. Proto není nutné zajišťovat výběrová řízení na dodavatele jednotlivých fází přípravy projektu. Subjekt ve veřejném sektoru tedy obdrží celou přípravu kvalitního úsporného projektu prakticky na klíč. Je ovšem nutné při přípravě projektu spolupracovat a být formálním zadavatelem při výběru poskytovatele energetických služeb, tedy firmy ESCO.

PODSTATA PODPORY Z PROGRAMU ELENA

Metoda EPC si v minulosti většinou vystačila bez dotací. V posledních

letech jsou projekty kombinovány s přijetím dotace z některého z dotačních programů, jako jsou Operační program Životní prostředí pro veřejný sektor, nebo Operační program Podnikání a inovace pro konkurenceschopnost. S tím se počítá i do budoucna, kdy půjde opět o OPŽP nebo o OPTAK, a navíc by mělo být možné EPC projekt kombinovat s čerpáním i z jiných programů. Aktuálně je vyhlášena výzva z Národního programu Životní prostředí, pro který jsou uvolněny prostředky z Národního plánu obnovy, a v budoucnu půjde také o Modernizační fond nebo další zdroje dotací. NRB kromě uvedeného také nabízí svůj standardní produkt, kterým jsou záruční mechanismy, které je možné poskytovat také městům, obcím a krajům a bude možné využít také zvýhodněné úvěry, například na komplexnější infrastrukturní projekty.

VYUŽITÍ PROGRAMU ELENA AKTUÁLNĚ

Již došlo k výběru pěti kvalitních externích poradenských firem, mezi kterými je dále vybírána formou minitendru vždy pro konkrétní

projekt firma, která zpracuje všechny potřebné dokumenty a nastaví procesy pro přípravu EPC projektů. Zástupci banky standardně komunikují se zájemci o podporu při přípravě projektů, připravují žádosti o poradenství doplněné technickými informacemi o vybraných objektech, aby bylo možné vyhlásit minitendru pro výběr konkrétní poradenské firmy k provedení plánovaných služeb. Mezi zájemci je řada měst, krajů a dalších subjektů veřejného sektoru a stále přibývají další zájemci, kterým se program ELENA postará o přípravu jejich energeticky úsporných projektů. Konkrétně již podporu využívají města Kladno, Děčín, Olomouc a před podpisem smlouvy s NRB jsou dále města Kadaň, Mělník a další. Stačí jen projevit zájem a kontaktovat zástupce týmu Národní rozvojové banky pro program ELENA například prostřednictvím webových stránek www.nrb.cz.

Vladimír Sochor
Národní rozvojová banka
vladimir.sochor@nrb.cz